

KREŠŤAN

POLITICKÉ A SPOLOČENSKÉ KATOLÍCKE NOVINY
 VYCHÁDZAJÚ KAŽDÚ SOBOTU NA ŠEŠŤNÁŠŤ STRANÁCH.

Predplatná cena : Na celý rok — — 4 koruny — hal. Na pol roka — — 2 „ — „ Na štvrt' roka — — 1 „ — „ <i>Jednotlivé číslo 8 hal.</i>	Zodpovedný redaktor : Dr. ALEXANDER ERNSZT, páp. komorník. Majiteľ a vydavateľ : JÁN MOLNÁR.	Redakcia a vydavateľ'stvo : Budapest, IV. ker., Ferencz-József-rakpart 27. szám. <i>sem sa majú posielat' predplatky, taktiež dopisy do novin ohlasy a náhodné reklamácie. Ceny ohlasov dľa tarify. Rukopisy sa nazpak nedávajú.</i>
--	--	---

Manifest

spojených stránok opozície na obyvaľstvo Uhorska.

Užasnú výkony, aké tieto dni udaly sa v krajinskom sneme Uhorska, k tomu nútia spojené stránky opozície, aby stav vecí dôkladne vysvetlili obecenstvu a z tej príčiny bezprostredne obrátili sa na obyvaľstvo krajinské.

V krajinskom sneme Uhorska prestaly pannať: právo, zákony a zákonné pravidlá a na ich miesto vstúpily: svedová predsedu, násilensťva väčšiny a ukrutnosti ozbrojenej moci. Sám predseda urobil koniec starému zákonnému poriadku pojednávania. Predseda snemovne, ktorý už i predsedníctvo zaujal jedine surovou urážkou domových pravidiel, — prítomne je síce predsedom, lež nie dľa zákonov a práva zastáva jeho úrad, — zastupiteľov obecenstva pozbavil práva slobody a reči, vynášal uzavretia jednoduchým odmrštením všetkých k tomu zákonne predpísaných podmienok a ohrožovanie sa proti tomu, udusil zbrannou mocou policajtov.

Predseda snemovne, do poradnej siene krajinského zákonodarstva opovážil sa vrútiť policajtov a zákonných zastupiteľov krajinského obyvaľstva ozbrojenou mocou vyháňať z miesta, svedomitého plnenia ich povinností. Není zákona, ani takého zákonného nariadenia, ktoré by podobnú moc daly predsedovi snemovne. Paragraf 14. zák. čl. IV. r. 1848. predsedu snemovne splnomocňuje jedine k tomu, aby brachiálnu moc národnej zbraňe upotrebil výlučne proti posluchačom; o udržaní a zavedení po-

riadka počas snemového pojednávania nariaďujú snemové pravidlá, v týchto ale o upotrebení brachiálnej moci a policajtov není ani zmienky. Predseda snemovne teda opovážlive tyranským spôsobom prekročil zákonný kruh svojho účinkovania, keď sieň nášeho zákonodarstva, na čo v dejepise našom posial nikdy nebolo príkladu, potupil dovedením ta ozbrojených policajtov.

V uhorskej snemovni krajinských vyslancov domové pravidlá prítomne nemajú žiadnej platnosti. Najzreteľnejšie ich nariadenia predsedníctvo alebo si nevšima, do povahy ich nebere alebo upotrebuje celkom dľa ľubovôle a menšina úplne pozbavená je všetkých práv, zložených v domových pravidlách. Domové pravidlá ale spoločnou vlastnosťou sú väčšiny a menšiny, ako rovnako vážnych faktorov pri poradiach a vynášaní uzavretia. Není to teda nič iného, ako neslýchaná brutalita, surové ozbižanie práva, keď predseda a väčšina svedovne zničia nariadenia domových pravidiel, ktoré menšinu chránia. Zničené sú s týmto všetky veľkej významnosti ústavné poklady, ktoré krajina má v domových pravidlách akožto v dopĺňajúcej čiastke samej konštitúcie.

Tieto ústavné poklady zvláštnu významnosť majú nadovšetko pre Uhorsko, bo práve u nás možno bolo, cestou zcela zostaralého systému volebného zfalšovať pravú vôľu krajinského obyvaľstva. Týmto systémom, moc, keď má dostatočnú zásobu peňazí, s podporou a vplyvom vlády, kedykoľvek sohnáť môže takú otrockú väčšinu, ktorá nikdy není vstave brániť práva a chrániť záujmy krajiny. Dvojročná historia

väčšiny terajšieho snemu krajinského, jasne stavá nám pred oči tieto objavy: tá väčšina, ktorá prítomne divou násilnosťou šliape zákony práva a spravodlivosť, počas dvojročného jej jestvovania nebola vstave obrániť ani len jedno urazené právo krajiny a uplatniť najoprávnenější záujmy Uhorska. Väčšina táto, ktorá ostatne od prvopočiatku jej jestvovania nasledovala politiku zriekania sa najživotnejších práv, zaprela radšej svoje presvedčenie, vstave bola znášať tie najhlbšie uponíženia zo stránky moci, len aby nepozbavila sa jej milosti, akožto jedinkého základu jej jestvovania. Taká väčšina najmenšiu mravnú oprávnenosť má k tomu, aby to, čo chýba jej ohľadom vyššej moci, zdola nahradovala násilenstvom.

Proti väčšine takéhoto otrockého ducha, krajinských práv a záujmov poslednou obranou sú domové pravidlá, ktoré isté medze stavajú svevoľnému pántstvu väčšiny. Jestli ale krajina ztratí túto poslednú obranu a jestli predsedníctvo a väčšina spojá sa k násilnému zfalšovaniu vôle krajinského obyvateľstva, vtedy o slobodnom osvedčení opravdovej vôle obecnstva a o jej akokoľvek malichernom uplatnení nikdy nemôže byť reči v tejto vlasti.

Tieto úžasné objavy ale zdajú sa byť tým zkazonosnejšie, keď povážime príčiny, pre ktoré oni povstali. Každý vie, že preto povstali, aby k vôli nesmierneho vývinu moci vojanskej, krajina s brutálnym utlačením všetkých oprávnených záujmov, prinútená bola k donášaniu mimoriadne ťažkých obetí krve a majetku. Opozícia v povedomí svojich povinností, medzi hranicami domových pravidiel a zákonností, vytrvalé a tuhé boje viedla z jednej čiastky preto, aby ulevila spomenuté neznesiteľné farchy, zdruhej čiastky ale preto, aby za tieto obeť vymohla krajine sodpovednú náhradu. Za to bojovala opozícia, že keď už krajina prinútená je znášať tak hrozné obeť, obyvateľstvo krajinské za to aby účastné stalo sa požehnanie práv politických a konečne za to bojovala opozícia aby za tieto ťažké obeť, krajine zabezpečené boly aspoň doterajšie práva politické.

Spojené stránky opozície z tej príčiny v úplom usrozmeneí a v pevnom sdrúžení, slušné mierne, všetkým oprávneným požiadavkám sodpovedné nabídnutie pokoja, predostrely vláde

a väčšine krajinského snemu. Spojené stránky opozície v tomto ich nabídnutí, nevyslovily sa proti možnosti vývinu zbranej moci, nechaly teda otvorené dvere k zavedeniu a udržaniu porozumenia a mieru medzi kráľom a krajinou, žiadaly ale volebnú reformu na základe principu všeobecného volebného práva, žiadaly zabezpečenie čistoty volieb a konečne žiadaly odstránenie v predlohe o zbranej moci obsažených úražok verejnoprávných. Boly to také podmienky, ktorých oprávnenosť uznala väčšina snemovne, predošlá vláda a zväčšej čiastky i vláda prítomná. Nemohlo teda žiadnej zásadnej prekážky byť k tomu, aby pokojné nabídnutie opozicionálnych stránok prijaté a na tomto základe, s odpovednou dobrou vôľou, rozriešené bolo panujúce ťažké rozpoloženie politické.

Miesto toho stalo sa ale, že na pokojné nabídnutie opozície vláda odpovedala studeným ultimátumom, v ktorom odmrstila slušné podmienky opozície a spolu označila to ako nezmeniteľné jej stanovisko. Po tomto odoprení nasledovaly aj hneď násilnosti v parlamente, s ktorými predseda snemovne, násilnosťou pretrhnúc pokračovanie v debatte, ku slovu zapísaných vyslancov pozbavil práva rečnenia a s odvrhnutím všetkých nariadení pravidiel snemovne, dla ktorých spravovať sa majú porady, v tak veľkom hluku rozčulenia, že v nom nikto, teda ani väčšina nemohla vedieť o čom je reč, predlohu vlády o zbranej moci prijať dal vo všeobecnosti, v podrobnostach, ba bez tretieho prečítania, vyhlásil, že je prijatá i v treťom čítaní.

Medzi takýmito okolnosťam, považujeme to za svoju povinnosť, osvedčiť sa pred obecnstvom krajinským, že my proti snemovým uzavretiam, takýmto spôsobom vyneseným, ohrozujeme sa s celým dôrazom a právoplatnosť ich neuznávame. Veď takýmto spôsobom, pri odvihnutí všetkého poistenia k slobodnému pojednávaniu a k vyneseniu hodnoverného uzavretia, skrývajú sa v hluku, násilenstvom zapríčinenom, nesvedomitý predseda, čokoľvek i samé zničenie konštitúcie a neodvislosti krajiny vyhlásiť môže ako uzavretie krajinské. Zákon len na zákonnom základe môže byť vynesený. Z urážky práva nemôže nasledovať právo a ani

povinnosť k jeho plneniu. Čo sa tu stalo, to neni vynášanie zákonov, lež opovážlivé, nanajvýš nebezpečné rušenie právneho riadu, za čoho nepredviditeľné následky, celú farchu zodpovednosti uvaľujeme na ministerpredsedu Ladislava Lukácsa, na väčšinu snemovne a na výkonného predsedu snemovne grófa, Štefana Tiszu.

Osvedčujeme sa ďalej, že kým trvá svevolné vyzdvihnutie pravidiel snemovne, pokiaľ urážkam proti nim zpáchaným zadosť učinene nebude, *my pojednávania snemovne neuznávame za riadne porady ani vynášané tam napozatým uzavretia, neprijmame ako platné a preto sa im ani nepodrobujeme.*

S týmto krajinskému obyvateľstvu na vedomie sme dali tie povážlivé nápady, ktoré vláda a s ňou sdrúžený predseda snemovne podujali proti našej konštitúcii a právam krajinským. Tieto veľké poklady krajinské ešte i pod nezákonnou a protiústavnou vládou Fehérváryho neboly v tak veľkom nebezpečenstve, ako sú prítomne. My oprávnení vyslancovia krajinskí, skrze nezákonne vyvoleného predsedu snemovne ktorý chová sa ako kráľovský komissár, ozbrojeným násilenstvom prekazení sme v plnení našich poslaneckých povinností v krajinskom sneme. Ozbrojená moc zastavuje nám cestu, keď chceme vstúpiť do siene zakonodarstva a ozbrojená moc núti nás, aby sme ju opustili, keď dľa vôle ľudu zaujať chceme v nej naše miesta. Takto hatení súc v plnení poslaneckých povinností našich, vyzývame krajinské obecnstvo, aby sa prebudilo k seba povedomiu, aby proti tomuto broznému šliapaniu zákonov pozdvihlo slovo ohrožovania a silou šlachetného hnevu a oprávneného pohoršenia svojho, nech zmari úspechy systému násilenstva, jehožto cieľom je: krajinu uvaľiť do ťažkého otroctva.

Manifest podpísali všetci vyslancovia opozície.

Bratia Katolíci! Čítajte a predplácajte len v čisto katolíckom duchu písané noviny. Takéto noviny sú «Kreštan». «Kreštan» už cez XVIII. osemnásť rokov bráni našu cirkev, zastáva našu svätú vieru a zmužile bojuje za všetky oprávnené záujmy Slovákov. Presvedčeny kreštan číta a predpláca len «Kreštana».

Tisza pokračuje v jeho hrúzo- vláde.

**Policajti vyslancov opozície každý deň vy-
vádzajú zo snemovne.**

Zo snemu vytvorená je celá opozícia.

Atak jazdcov proti parlamentu.

Hriešni mungovia skrývajú sa za bajonetmi.

Ohľadom na sviatok Božieho Tela, vo štvrtok 6. júna mungovci nevydržovali ich poradu v krajinskom dome. V piatok 7. júna ale natisnutý predseda kalvín Tisza predpoludním, prv než zahájil mungovskú poradu, z poradnej siene ozbrojenou mocou vyvieš dal všetkých vyslancov opozície a potom pokračoval vo fabrikácii ďalších zákonov.

V piatok 7. júna o 4. hodine popoludní vyslancovia opozície bez prekážky vstúpili do parlamentu a zaujali svoje miesta v poradnej sieni; bolo ich práve sto.

O štyroch hodinách 20. minútach policajný dozorca Pavlik s jeho policajtami vťahol do poradnej siene.

Opakoval jeho známe vyzvanie, aby vytvorení vyslancovia opustili poradnú sieň.

Lackovics, kommissár siene prečítal mena vytvorených vyslancov.

Julius *Justh* na to povedal: Vaše pokračovanie je proti zákonu a domovým pravidlám. Ja opustím sieň len na surové násilenstvo.

Gróf Teodor *Batthyány*, ktorý po dlhej chorobe poprvé prišiel do snemovne. volal hrmatým hlasom: To je proti zákonom!

Béla *Kun*: Zajtra je výročitý deň, čo kráľ složil korunovačnú prisahu!

Štefan *Rakovszky* volal na galeriu: Je to predseda nepekčná vec, že za takejto príležitosti chodia sem aj panie.

Gróf *Apponyi* dal znak a všetci vyslancovia opozície, keď ešte po gangoch ohrožovali sa proti tyranstvu Tiszu a pokračovaniu mungov, opustili parlament.

**Porada spojených stránok opozície v miest-
nostach kreštanskej ľudovej strany.**

Vyslancovia spojených stránok opozície v piatok popoludní po opustení parlamentu shro-

maždili sa v miestnosťach kresťanskej ľudovej strany.

Gróf Aladár *Zichy*, predseda kresťanskej ľudovej strany, prichodiacich privítal slovami: Keď prítomne v skromnom kruhu našom ako predseda srdečne pozdravujem vyslancov spojených stránok opozície, žiaľ a zármutok naplňujú ducha mojeho, že takéto krušné okolnosti musely sa udať, aby táto schôdzka prevedená byť mohla. Gróf Aladár *Zichy* navrhol za tým, aby tejto porade predsedal gróf Albert *Apponyi*. (Hlučné schvalovanie a potlesk.)

Gróf Albert *Apponyi* na privítanie predsedu kresťanskej ľudovej strany odpovedal v dlhšej reči a prosil ho, aby ďalej viedol predsedníctvo porady. (Oduševnené schvalovanie.)

Za tým členovia výkonného výboru opozície utiahli sa ku porade a súčasťníci sa v nej: Ggróf Aladár *Zichy*, pápežský praelát Ján *Molnár*, gróf Albert *Apponyi*, gróf Michal *Károlyi*, gróf Jozef *Károlyi*, Zoltán *Désy*, Ján *Tóth*, Samuel *Bakonyi*, Béla *Földes*, Zigmund *Eitner*, Géza *Polónyi*, Béla *Egry* a Štefan *Szabó* z Nagy-
atádu.

Búrka v parlamente 8. júna.

Mungovci nezasvätili výročitý deň korunovania kráľa. Na 8. júna nariadili snemové zasadnutie.

O pol jedenástej hodine predpoludním vyslancovia neboli ešte v úplnom počte v poradnej sieni, mnohí sdržovali sa na gangu, rázom ale bolo čuť pískanie, trúbenie a hrozný hluk z poradnej siene. Obklúčený jeho biharskou gárdou vstúpil tu Tisza a zaujal predsednícky stolec.

Ztrhol sa na to brozný lomoz a krik. Ozvaly sa trúby, píšťale a sireny. Vyslancovia opozície z celého hrdla kričali na Tiszu:

— Dolu s nim! Zradca ľudu!

— Nepojednávame, kým sa vy sem opovažujete!

— Klúďte sa von!

Gróf Michal *Károlyi*, Julius *Justh*, Georg *Szmecsány*, Alexander *Gaál*, Béla *Mezőssy*, Ákos *Bizony*, gróf Pavel *Batthyány*, barón Géza *Mandorf*, Ján *Hock*, Karol *Huszár*, Štefan *Haller*, ohnivo trepali na stolice a jednotajne kričali na Tiszu:

— Zatiaľ tu nepojednávame, kým z tadiaľto sa neodkludíte!

Gróf Michal *Károlyi*, skočiac na prostred poradnej siene meravo hľadel na Tiszu a kričal naň hrmavým hlasom:

— Vy ste pošliapal konštitúciu Uhorska. Pred cudzozemskom hrozne potupil ste celú krajinu!

Z nesmierneho hluku bolo čuť, ako jedno za druhým kričal Karol *Huszár*:

— Gazember! Gazember!

Béla *Kun* rozčulene kričal:

— Z druhého sveta prišiel si domov, podliak, gazember! Predsa sa nekloniš pred prstom Božím?

Tisza opustil predsednícky stolec a s tým utichol hrozný hluk, ačpráve ešte vždy ozývaly sa jednotlivé vykriky:

— Vrah, gazember!

— Bitang, gazember!

Mungovci s éljenom a s potleskom vyprevádzali Tiszu, pri predsedníckom stolci ale ostali len vyslancovia: Alfréd *Pál*, Zoltán *Farkas* a Georg *Rudnyánszky*.

Vtedy s 200 policajtami vrátil sa do poradnej siene policajný dozorca *Pavlik* a oslovil vyslancov:

— Velkomožní páni vyslancovia! Mám rozkaz, aby som tých pánov vyslancov, ktorých mena prečítam, vyviedol z poradnej siene a z celého územia parlamentu. Prosím pánov vyslancov, aby sa vzdialili, bo mám rozkaz k upotrebeniu zbrane.

Béla *Kun*: K oslave korunovačnej prisahy!

Vilhelm *Sümegei*: To sa robí v deň osmého júna!

Géza *Polónyi*: Zbojníkov kassy necháte utekať. Zo snemovne nevyvádzate tých, ktorí štátnu kassu okradli!

Pavlik: Prosím, za odpustenie prosím, ja ale mám rozkaz a ten musím vyplniť.

Potom prečítal mena 66 vyslancov, ktorých zo snemovne vyviesť rozkázal Tisza.

Štefan *Rakovszky*: Veď sa ten už celkom zbláznil!

Ostatní kričali:

— Aj sa zbláznil! Je ale aj gazember!

Pavlik na to pristúpil k *Justhovi*:

— Prosím vašu excellenciu, aby ste sa

ráčil vzdialiť, ináč prinútený budem upotrebiť zbrannú moc.

Julius *Justh* : Nevzdialim sa.

Štefan *Rakovszky* : Rozkaz zblaznelého človeka neni ste povinný vyplniť.

Pavlik po tom dotknul sa ramena Juliusa *Justha*, na čo ten vstal zo sediska a odišiel.

Aurél *Förster* : Nech žije najústavnejší kráľ!

Ondrej *Ráth* : Po tomto človek musí byť republikánom!

Pavlik za tým radom išiel ku vyslancom, ktorých mena bol prečítal a pri každom dotknul sa ramena. Vyslancovia pri ostrom ohrození opustili poradnú sieň. Vonku na ulici prijal ich tuď s hlučnou demonštráciou.

Škandále v pondelok 10. júna.

Vyslancovia opozície v neobyčajne zlom počasí ponáhľali sa do krajinského domu. Ako ta prišli, všetky ministnosti snemovne už preplnené boly policajtami.

Bolo pol jedenástej, Tisza sa ešte vždy neukazoval. Nevytvorení vyslancovia zaujali ich miesta v poradnej sieni. Z vytvorených málo bolo medzi nimi. Ostatní boli na gangu. Rázom rozletel sa chýr:

— Idú policajti!

Pavlik skutočne postavil sa pred oddiel policajtov a kommandoval:

— Ideme do poradnej siene! Ztráž pozor! Za mnou! Stúpaj!

Na schodoch pred vchodom stísalo sa viac vyslancov, nemohli ale dnukať, bo volakto znútra zatarasil dvere. *Pavlik* na to rozkázal policajtom, aby z druhej strany, cez prostredný ganok stúpali do poradnej siene; keď sa vzdialili policajti, otvorily sa zatarasené dvere a vyslancovia opozície slobodne vstúpili do siene.

80 policajtov v poradnej sieni.

Po odznení zvyčajného kommanda policajný dozorca *Pavlik* postavil sa pred lavice opozície, salutoval po vojensky a vyslancov oslovil nasledovne:

— S hlbokou uctou prosím tých pánov vyslancov, ktorí uzavretím snemovne vytvoreni sú zo zasadnutia, — aby ich miesta ráčili opustiť.

Na to zdvihli sa hlučné výkriky:

— Neideme preč! Neopustíme naše miesta!

Vilhelm *Sümeji* : Váš rozkaz je nezákonný, ten netreba nasledovať. Snem nemá predsedu. Bihársky befar neni predsedom. Na písme ukážte váš rozkaz.

Pavlik : Už viackrát mal som česť vysvetliť pánom vyslancom, že som ja vojak a ako taký povinný som plniť rozkazy mojej vrchnosti.

Géza *Polónyi* : Vy ste neni vojak, lež člen uh. kráľ. policaje. Vy ste prisahal na konštitúciu. Túto prísahu povinný ste držať.

Pavlik potom rozkázal kommisarovi siene, aby prečítal mena vytvorených vyslancov.

Kommissar začal čítať mena, medzi ktorými predchádzaly mena i takých vyslancov, ktorí ani neboli v sieni, Na čo *Georg Szmrecsányi* kričal:

— To je falošný menoslov! Dajte ho zpiatky tomu gazemberovi, nech ho pokoriguje!

Karol Huszár : Ani sú tu neni tí vyslanci a predsa ich chů vyhodit!

Géza *Polónyi* držal potom reč policajtom, na čo viacerí utierali si oči a zaiste rozvažovali, či je slušné ďalej *Pavlika* poslúchať, Dvom starším policajtom *Pavlik* rozkázal:

— Odveďte *Justha*.

A za tým zbrannou mocou odvedli všetkých vyslancov opozície.

Zboray, Szmrecsányi, Huszár, Haller a Tiszová hrúzovláda.

Vyslancovia kresťanskej ľudovej strany Zboray, Szmrecsányi, Huszár a Haller v pondelok pred zasadnutím išli do jedálne v snemovni umiestnenej, posadili sa kolo jedného stola a rozkázali si maličkosť k jedeniu. Sotva tam chvíľku pokojne sedeli, vrátil sa do jedálne *Pavlik* a oslovil ich aby odišli. Mikuláš Zboray mu na to odpovedal, že zpomedi ních traja, mungovským nezákonným uzavretím vytvoreni sú len z poradnej siene, nie ale zo všetkých miestností snemovne. Že ho ešte pri jedení molestujú, v tom spatruje urážku osobnej slobody a imunitného práva.

Ako *Pavlik* videl, že s vyslancami kresťanskej ľudovej strany ničeho vyviešť nevláde, vyšiel z jedálne a dovedol si štyroch policajtov. Z týchto dvaja odvedli Zborayho a dvaja Szmrecsányiho. *Pavlik* ostal sám v jedálni s

vyslancom Huszárom, nahováral, prosil ho, konečne mu rozkazoval, aby opustil jedáľňu a snemovňu. Huszár ale kategorične odpravil Pavlika, ktorý do jedálne znovu doviedol policajtov. Dvaja policajti dotkli sa ramena Huszárovho. Ten aj na to chytró vstal od stola, išiel von z jedálne, Pavlík a policajti za ním. Za dverami jedálne na gangu, policajti ztratilí Huszára, ktorý vstúpil rovno do poradnej siene a sadol si na jeho miesto. Detektívi, totižto špehúni, lepšie povedano Tiszovi krkavci, hneď oznámili Pavlíkovi, že Huszár je zas v poradnej sieni. Nato Pavlík hneď so štyrmi policajtami prišiel k Huszárovi, prosil ho, rozkazoval mu, aby odišiel. Huszár sa nepohnul, lež protestoval proti ukrutnosťam Tiszovým. Huszárové protesty veľký dôjem urobili aj na policajtov, neopovážili sa ho dotknúť. Pavlík nevedel si rady, prosil iných vyslancov kresťanskej ľudovej strany, aby Huszára nahovorili k opusteniu snemovne, tí mu ale rovno povedali, že sa do toho nemiešajú. Vyslanec Ondrej Ráth konečne tú radu dal Pavlíkovi, aby pokoj dal Huszárovi, bo keď uvidí, že ho nemolestujú, i sám od seba odejde. Tak sa aj stalo. Huszár, keď nevidel Pavlika, vstal hore, išiel von, pri dverách sa ale obrátil a do siene zneváženého a potupeného parlamentu hrmovým hlasom volal:

— **To neni parlament, lež šupáreň.**

Štefan Haller, vyslanec kresťanskej ľudovej strany a hlavný tajomník Katolíckej ľudovej Jednoty, na rozkaz kalvína a parlamentárneho anarchistu Tiszu tiež vyvedený bol z krajinského domu.

Vyslancu Zoltána Pap, policajti v lufte vyniesli z poradnej siene.

Gróf Aladár Zichy okríkol mungov:

— Nehaňbíte sa, tak zaobchodiť s ľuďmi?

— *Kde sedia zbojníci, tam je všetko dovoleno* — poznamenal na to Štefan Rakovszky.

Toto sa hlboko dotklo mungov a viacerí z nich vykrikli:

— Neupodozrievajte, povedzte mena.

Štefan Rakovszky: Prečítajte si noviny «Pešti Hirlap».

Tisíc vojakov obľahlo krajinský dom.

Tisza badal, že v policajtoch nemôže veľmi dôverovať a preto v pondelok 10. júna popo-

ľudní na pomoc pýtal si tisíc vojakov a tí hustým kordonom obklúčili krajinský dom. Pred vojanským kordonom okrem dôstojníkov stáli policajný kapitán Hugo Szeszler policajní dozorcí: Franc Kopf a Anton Gersics, kommissár siene Dessewffy a jedon sluha snemovne. Títo pred kordonom každého prisne prerevidovali a do snemovne pustili len mungov a tých vyslancov opozície, ktorí neni sú vytvorení.

Už vtedy bolo vidno, že vojsko a policaj na rozkaz Tiszu chystajú sa ku krve prelievaníu. Vídať to i z toho, čo policajný kapitán Szeszler povedal ku novinárom. Tento Tiszov otrok takto napomenul zastupiteľov tlače: *Ponáhľajte sa cez kordon bo, keď budú guľky hvízdať a bodáky blinkať, tie nebudú na to hľadať, či ste novinári alebo iní.*

Ku kordonu z vyslancov prvý prišiel Julius Justh.

Policajný kapitán Szeszler ho pristavil.

Julius Justh protestoval proti tomuto novému násilienstvu. Povedal: Tisza nemá práva brachium žiadať. Zákonným predsedom snemovne je Návay. Tisza sa len vtisnul do predsedníckeho stolca.

Ku kordonu prišli ďalej vyslancovia Georg Szmrecsányi, Karol Huszár, gróf Michal Esterházy, gróf Pavel Batthyány a viacerí z opozície. Policajný kapitán zadržal všetkých.

Odpravení vyslancovia opozície vtedy zbadali, že z druhého poschodia snemovne v sprievode mnohých mungov Tisza oknom díva sa na to, čo robia policajti s opozíciou. Ako ho spatrili, vyhrážali sa mu palicami a volali:

— Počkaj gazember, veď ťa vyplatíme!

Mungovia opozícii posmešne privievali ručnicami. Poveťrím rozliehaly sa výkriky:

— Dolu ztadiál, gazemberi!

— Nech žije Justh!

Ako kommandant vojska slyšal meno Justh, zavolal trubača a kommandoval:

— Hornist! Dreimal «habt acht» blasen!

Hornist zadržal tri razy. Po tom mali nasledovať výstrely. Vyslancovia opozície ale rozšli sa pokojne.

Tiszové atrocitý vutorok predpoludnim.

Vutorok 11. júna o tri štvrté na desiatu hodinu, vyslancovia opozície: gróf Aladár

Zichy, gróf Albert Apponyi, Karol Huszár, Mikuláš Zboray, Georg Szmrecsányi, Julius Justh, Ján Tóth a všetci ostatní išli ku krajinskému domul, ktorý zas obtočený bol vojskom, žandármi a policajtami.

Pred kordonom policajný kapitán Szeszler pristavil vyslancov slovami:

— Mám rozkaz len tých vyslacov pustiť do snemovne, ktorých mena stoja na tejto liste...

Gróf Apponyi protestoval proti tejto novej atrocite Tiszovej a v mene opozície vyslovil sa, že od tohoto človeka neprijímajú žiadnej milosti a preto dnes nikto z opozície nevstúpi do snemovne.

Ku tomuto protestu pripojil sa Justh, ktorý oči obratiac k nebu, povedal;

— Potrestaj Bože všetkých, čo páchajú tieto nezákonnosti.

Karol Fernbach volal: Sem s tým bláznom! Zavrite ho!

Koloman Kovácsy kričal: *Zbláznelý kohút sadol si na hnojište.*

Vyslancovia opozície za tým v pokoji odobrali sa do kruhu kresťanskej ľudovej strany. V uliciach pripojilo sa ku nim viacej ľudí. Neďaleko kruhu policajti a žandári napadli ich zo zadku s výkrikami:

Každého preklať! Dalej! Niet pardonu!

Ludu kresťanský! Toto je mungovská — sloboda!

Verejné peniaze na podplácanie voličov.

Zoltán Désy, bývalý koaličný finančný tajomník v uhorskom krajinskom dome odhalil jednu špatnú lúpež. Vykríchal ministrom a strane mungovských darebákov, že vláda *vyše polpiata miliona korún krajinských peňazí stovila na voľby*, ináč povedané: *mungovia polpiata miliona korún ukradli zo štátnej pokladne a obrátili ich na podplácanie a na opojenie voličov*, ktorí hlasovali na vládnych poslancov.

Zoltán Désy tú obžalobu s dôkazmi vie potvrdiť. Vie, že kedy siahli do krajinskej pokladnice a v akých rátoch kradli.

Keď Désy tajnosť túto odhalil, keď verejne vykričal vládny poslancom, že za aké peniaze

obdržali svoje mandáty, nenašlo sa ani ministra ani obecného munga, ktorý by sa bol proti tej obžalobe ohradzoval. Ani sa len nezapýrili, bo veď mungovia a naši drieční ministri nemajú haňby.

Vláda teda verejné peniaze upotrebila ku zakúpeniu nečestných a oplanských voličov. To je krajinský škandál!

Čo sú to tie verejné peniaze? Daň chudobných občanov. Áno, čo biedni remeselníci a roľníci vyplatili ako porciu notárom a kassírom, to naša «vlastenecká» vláda upotrebila na dušekupectvo. Čo je to? Krádež a nič iné.

Trestný zákon to povedá, že kto si cudzí majetok osvojí, ten kradne. Krádež spáchala aj vláda, keď verejné peniaze obrátila na kortešské ciele.

Neni to krádež?

Pýtame sa, či vláda ozaj smie také veci robiť? Či ministri bez zodpovednosti môžu konať to, čo sa im lúbi? Či krvopotne zarobené peniaze chudobných občanov slobodno je obracať na volebné trovy?

Áno, slobodno, hovorí Štefan Tisza a s nim celá háveď mungovská.

Keď nestačia tie milióny, ktoré židáci za zemanstvo poskladali, tam sú krajinské peniaze pod dozorom finančného ministra. Kto vie o tom, na čo vláda tie peniaze obráti? Kto účtuje krajine o každom halieri?

O čom obyvateľstvo Uhorska len bludé tušenie malo, že totiž aj chyby sa stávajú pri šáfarení s krajinskými peňazmi, Zoltán Désy akožto očitý svedok vyzradil, že tušenie naše nenie bezzákladné.

Mungovskí páni kradnú v tajnosti. Hej, veru je to spatné vlastenectvo. Takých vlastencov mali by do Illavy odvieť. U nás však nič sa im nestane.

Jak hlboko upadly mravy v Uhorsku, keď tu už aj krajinské peniaze habú? A to na dušekupectvo! Na najohavnejší obchod. Pfuj! Niet krajiny, kde by sa podobné veci dialy. V Uhorsku všetko je možno. Volebným predsedom slobodno živaňske výčiny prevádzať. Notárom slobodno trýzniť občanov. Žandárom dovolené je na opozičných poslancov flinty dvíhať. Tiszovi dovolené je poslancov z krajinského domu vyhadzovať a zákony vynášať s pomocou poli-

cajto. Vlúde slobodno je z daňových peňazi milliony obracať na mandáty kadejakých mungovských darmozráčov a ozembuchov.

Ach sú to ozaj utešené pomery! Štastní sme ukrutne, keď máme takých svedomitých a bielej ruky šafárov!

A či nie?...

Hľa, tam sedí poltrefasta vládnych poslancov. Niet medzi nimi jedného, ktorý by nebol dostal peniaze na volebné trovy. Daktorí statisíce. Vedia tí bilagovaní bedári, ako prišli k poslaneckému mandátu, preto čušia, keď im opoziční poslancovia do očí kričia: Ukradli ste zo štátnej pokladnice polpiata milliona verejných peňazi! Vy kmíni! Za ukradené peniaze ste obdržali svoje špinavé mandáty! Vy lotri!

Pfuj! Haňba!

Hľa, s takouto hávedou, šialený Tisza vynáša zákony. A nestydatí mungovci hlučnými potleskami oslavujú Tiszu, privolávajú mu éljen a vystatujú sa: My sme vlastenci!

Áno, v Uhorsku aj lotrov držia za vlastencov!

Ondrej Hladký.

Z trencianskej.

O našich mungovských poslancoch krajin- ských.

My Trencania pyšní môžeme byť na našich poslancov. Veľký oldomáš zaslúžia tí voličia, ktorí na nich hlasovali. Niet takých poslancov, ako sú naši trencianski. Trenciansko ozaj blažené je, že má takých neohrozených obhájcov slobody a práv občianskych. Erdélyi, Pongrác, Henrik, Haydin, Lévaj, Henc, Baross, do jedného sú tuhi vlastenci a neohrození hlasatelia štátnej idey. Všetci do jedného i s našim fšpánom sú oddaní pacholci kalvína Tiszu. Oni ustavične boli pri boku Tiszovom, keď on policajtov kommandoval do snemovne, keď zákony šliapal, keď vyhadzovať dal poslancov stránok opozície a keď svevolne vynášal uzavretia snemovne.

Trencianski poslanci najhlasnejšie oslavovali tyranského Tiszu a rehotali sa, keď tento zlosyn pri asistencií žandarov a policajtov páchal tie najhroznejšie nezákonnosti. Naším poslancom sa to ľúbilo. Ani jedon z nich neozval sa

proti prechmatom Tiszovým, ba prisviedčali, že Tiszové brutality zrobia z Uhorska krajinu blaženú a že v obyvateľstve vzbudia úctu ku kráľovi a ku zákonom. Naši ablegáti pyšní sú na to, že mohli Tiszovi pomáhať, my však haňbíme sa, že máme takých zastupiteľov. Teda to je sloboda, právo a spravodlivosť, čo koná šialený Tisza? To je tá chýrna sloboda, že žandári, vojsko, policajti a mungovskí befári napádajú a inzultujú opozičných poslancov? Páni moji, to je tyranstvo čo vy konáte. S tým ste sa priviedli o úctu a dôveru našich voličov. My vás viac nechceme. My sa haňbíme za vás! **Haňbite sa aj vy za vás.**

Zložte vaše mandáty!

Trencian.

POLITICKE CHYRY.

Vojenskú predlohu prijali veľmoži.

Krajinská snemovňa veľmožov vydržovala zasadnuie 15. júna. Mungovská vláda i z tejto príležitosti pred parlament postavila kordony vojska, žandarov a policajtov. Policajti a žandári vyvalovali sa pred vchodom do snemovne a po schodoch, ktoré vedú ku miestnostam veľmožov. O pol desiatej hodine prišiel ku parlamentu barón Jozef *Rudnyánszky*, majordomus snemovne veľmožov a bol celkom zarazený ako tam spatril celú Tiszovú armádu. Pred oči mu prišiel Diószeghy, poručík žandarov a Rudnyánszky ostro ho oslovil:

— Kto vám dal rozkaz, aby ste sem prišli?

— Na vyšší rozkaz sme tu — odpoveda Diószeghy.

Rudnyánszky potom poručíkovi rozkázal, aby žandarov odstránil, pretože sa to nesrovnáva s hoduosťou veľmožov, aby poradu viedli strážení žandarmi a policajtami. Rudnyánszky aj všetkých žandarov a policajtov vyprášiľ zo snemovne veľmožov. Tiszová armáda zabávať sa mohla len na ulici pred parlamentom.

Veľmoži začali sa schádzať o pol jedenástej hodine. Prišlo ich mnoho z Viedne a zo všet-

Obedujúce čínske deti jedia riž s dvoma trsteničkami.

kých končín sveta. Dostavili sa zaiste tiež na vyšší rozkaz ako poručík Diószeghy s jeho žandármami.

Ku zasadnutiu veľmožov ako posluchači prišli aj zo spojenej opozície a boli prítomní:

gróf Aladár Zichy, gróf Michal Károlyi, gróf Jozef Károlyi, gróf Michal Esterházy, gróf Moric Benyovszky, Štefan Rakovszky, Ján Zelenyák, gróf Pavel Batthyány a viacerí iní.

Zasadnutie veľmožov zahájil gróf Albin

Csáky, ktorý pre chorľavosť pozdej odstúpil a predsedníctvo snemovne až do konca pojednávania viedol barón Samuel Jósika. Ako prvý predmet pojednávania na dennom poriadku stála predloha o zbrannej moci. Prvým rečníkom bol gróf Aurél *Desseffy* zo stránky opozície, ktorý žiadal, aby predloha o zbrannej moci nezákonne odhlasovaná, zpiatky bola poslaná snemovní krajinských vyslancov. Nad predlohou o zbrannej moci rozvinula sa po tom debatta a trvala do trištvrtí na štvrtú. O piatej hodine znovu zahájené bolo zasadnutie snemovne veľmožov a trvalo večer do pol osmej. Po zokľúčení debatty gróf Franc *Vigyazó* s dvadsať podpísami žiadal hlasovanie dla mena a aj hlasovali: s **opozíciou 33 a s mungovskou vládou 174.**

Predlohu o zbrannej moci prijali teda aj veľmoži a následkom toho Uhorsko každoročne viacej dane bude platiť o 400 millionov a o 38 tisíc rekrútov viacej postaviť musí pod zbraň. To je už potom náležitá národná práca!

Organizovanie kresťanskej ľudovej strany.

Samostatní občania mesta Mohács už od dávna pracovali na zorganizovaní kresťanskej ľudovej strany. Všestranného nasledovania hodný úmysel ich previedli 13. júna, keď vydržovali utvoriť shromaždenie, ku ktorému z Budapešte dostavili sa: sk. vn. t. radca, predseda krajinskej kresťanskej ľudovej strany gróf *Aladár Zichy* a krajinský vyslanec kresťanskej ľudovej strany *Karol Huszár*.

Utvorujúcemu zasadnutiu predsedal gróf *Aladár Zichy*, ktorý v jeho reči poukázal na prítomné krušné pomery politické a občanov bez rozdielu stránok a stavu vyzval ku pevnému spoludržaniu.

Karol Huszár v jeho reči poukázal na ukrutnosti, aké v snemovni prevádza Tisza a ministerpredseda *Lukács*, ktorí viacej ako 100 krajinských vyslancov bajonetami vojakov, žandárov a šablami policajtov prekážajú v plnení ich vyslaneckých povinností.

Obe reči hlboký dojem urobily na prepočetné obecnstvo. Hlučným ováciam nebolo konca kraja. Občania bez rozdielu politického smýšľania a stavu prisahali na zástavu kresťanskej ľudovej strany.

Predsedníctvo snemovne u kráľa.

Štefan Tisza, Pavel *Beöthy* a *Béla Jankovich*, teda celé mungovské predsedníctvo snemovne krajinských vyslancov, vybrali sa do Viedne a 12. júna boli na výsluchu u jeho veličenstva kráľa. Výsluch síce netrval dlho, len niekoľko minút, Tisza však a jeho kompanisti šťastliví vrátili sa domov a najviacej tešili sa tomu, že sa im neprihodilo nič neprijemného, bo viezli so sebou hrbu detektívov.

Celá krajina hýbe sa proti mungom.

Nakoľko rozhorčený je ľud proti mungom vídať z nepočetných shromaždení, aké vydržávajú sa po celej krajine. Takéto shromaždenia najnovšie vydržovali nasledujúce mesta: Arad, Sárvár, Győr, Miskolc, Sopron, Székesfehérvár, Pécs, Léva, Nagyenyed, Mohács, Vác, Kispest, Ujpest, Erzsébetfalva, Bogyiszló, Celldömölk, Dunapataj, Ráckeve, Nagykanizsa. Všade protestujú proti nezákonnému pokračovaniu mungov. Celá verejná mienka obracia sa proti *Tiszovi* a *Lukácsovi*.

Zo snemovne.

Snemovňa krajinských vyslancov odročila zasadnutia do 18. júna. V tento deň aj Tisza a *Lukács*, celý parlament zas dali obklúčiť vojskom a vyslancov opozície nepustili do krajinského domu.

Proti tomuto novému nezákonnému kroku *Tiszu* a *Lukácsa*, pred kordonom kolo krajinského domu postaveným rozhodne protestovali vodcovia spojených stránok opozície a za tým držali poradu v kruhu kresťanskej ľudovej strany.

V krajinskom sneme Tisza a *Lukács* bez opozície, teda len v rodinnom kruhu držali zasadnutie, kráľovským prípisom zaklúčili terajší a otvorili nový ciklus snemovne a vo stredu 19. júna previedli voľbu úradníctva snemovne. Vyvolili si pravda len mungov.

Kresťanský svetový názor je blahonosný bez výmenky pre každého.

B E S E D N I C A.

Rýchla vicinálka.

Skutočná udalosť.

Anekdoty o svokrusiach a o vicinálnych železničiaroch už celkom vyšly z módy. Bezvadní páni a panie s primeranou opatrnosťou obchádzajú tento predmet a vtipkujú o inšom.

Napriek všetkému tomu, nech sa už čokoľvek povie o mne, osmelím sa opísať prípad jednej vicinálky.

Všeobecne je známe, že je vicinálka veľmi milá a praktická príležitosť. Má tú mimoriadnu vlastnosť, že nikdy neuteká a neuháňa, jako do vyhnanstva poslaný človek, keď uzná za dobré, zastane, keď neuzná za dobré, nezastane.

Naša vicinálka (a toto červenými literami bude zaznačené v histórii našej vicinálky) vstúpila u krásne pole štréberstva, natiskla sa za prvú a hvízdajúc na svojich kollegov: uháňala sťa nejaká na motolicu chorá ovca.

Ale aby som prešiel na svoj predmet, stalo sa to tak, že výšpomenutá, totižto naša vicinálka zastala na jednej menšej stanici. Ľudia sosadli z nej, vysadli na ňu, sosadol aj rušňovodič, ale potom nevysadol. Vlak lebo sa mu, lepšie rečeno jeho kuričovi, tak páčilo, pohol sa so zvyčajným klepotaním.

Zaslúžilý vodič vlaku na stanici mal vybaviť čosi súrneho. Keď sa vrátil — ačkoľvek bolo sparné leto, tak sa mu zdalo, že sa svet obrátil, že na okolie náhle zahmla hustá, ťažká mгла, pre ktorú nevidí svoj vlak. Jeho veľké zadivenie však čosi-kamsi rozptýlilo mglu, už videl jasne, tak jasne, že sa znova všetko zatmilo pred ním.

Vážne napredovala už vicinálka v hodnej dialke bez svojho vodiča.

Že prečo pohol kurič vicinálku, to nevysvitlo ani z horlivého vyšetrovania. Záležitosť je veľmi nejasná. Dľa obrany kuriča — myslel si — že je pán rušňovodič na vlaku.

Ale je možné aj to, že sa kurič zo samej márnomyseľnosti samovoľne povýšil na to, aby mohol požívať s hodnosťou rušňovodiča spojené rozkoše.

Ale vráťmeže sa ku nášmu rušňovodičovi. Za niekoľko okamžení meravo hľadel za svojou vicinálkou, potom si z hĺboka vzdychol a začal bežať za vlakom, ale ho nemohol dohoniť. Rušňovodič zastal a poobzeral sa dookola. Toto urobil múdre, bo na niekoľko krokov od neho videl dve mršiny, ktoré sa tam smutne popásaly.

Volačo si pomyslel a vysadol na jednu nič netušiacu mršinu a pästami prinútil ju ku rýchlemu behu. Pokus sa mu dosť dobre vydaril, bo tak hnal svojho koníka (akiste mu sľúbil za voz sena), že nie vo veľkej dialke mohol už vidieť posledný vozeň svojho vlaku.

Kôň prskal, fučal, penil sa. Vicinálka napredovala, vždy len napredovala.

Medzitým, kým sa toto stalo: osíralý kôň dojímave ryhtal za svojim druhom. Nato prišiel ta gazda koňa a videl ku svojmu nemalému prekvapeniu, že mu jedno hoviadko zmizlo. Čosi-kamsi spozoroval cválajúceho koňa s jazdcom. Zahrešil cifrovane, vyskočil na druhého koňa a pustil sa šialeným ecalom (akiste sľúbil koňovi dva vozy sena) za «zlodejom» svojho koníka.

Rušňovodič medzitým tukmer dohonił vicinálku a zadychčaná kričal na kuriča. Tento však nepočul kričanie, zamieňave kúril a spravoval rušeň. Konečne vicinálka stala sa osobným vlakom a osobný vlak zmenil sa na rýchlik.

Medzitým aj gazda dvoch mršín už takmer dohonił rušňovodiča a kričal naňho:

— Stoj, ty zlosyn, ty naničhodník!

Ale aj tieto hlasy odzneli bez toho, aby ich bol počul ten, komu zneli.

Lenže konečný výsledok predsa bol uspokojúci, lebo na najbližšiu stanicu v smrteľnom závození naraz dobehli: vicinálka, rušňovodič a gazda dvoch mršín. Toto tým viac bolo smrteľné závozenie, bo dva kone naskutku tam na mieste vypustili paru.

Nasledovala všeobecná ruvačka a hlavní činitelia zakrvavení dostali sa na políciu.

Najlepšie však pochodili cestovatelia, ktorí na vicinálke express cestovali.

C H Y R N I K.

Jeho veličenstvo kráľ v piatok 14. júna cez poľudnie navštívil svoju vnučku arcikňažnu Alžbetu, ktorá je vydatá za grófom Ottom Seefriedom. Grófsky pár totižto teraz chystá sa odísť na letovisko a kráľ ich pred odchodom cheel ešte vidieť. Ponevác sa lial dážď jeho veličenstvo na koči zaviezol sa zo Schönbrunna do villy v Liezingu.

Z arcibiskupstva ostrihomského. Marek Berger kanonik kapitule prešporskej vymenovaný je za titulárneho opáta de Casanova; Árpád Kazacsay, radca sv. stolice, farár kostola sv. Trojice v Pešporku dostal titulárne opátstvo Koppán Monostor a dr. Eugen Auer farár honvédov v Budapešti vyznačený je titulárnym opátstvom Blahoslavenej Panny Marie.

Z biskupstva nitrianskeho. Za nitrianskeho kanonika najnovšie vymenovaný je dr. Valent Puchovszky. Novovymenovaný kanonik narodil sa v Chynoranoch r. 1874. Gymnaziálne štúdia odbavil v Nitre a bohoslovie ak člen ústredného semenišťa, na universite

budapešťanskej, kde r. 1898 zložil doktorát bohoslovnia. Blahej pamiatky biskup Bende r. 1898. povolal ho do biskupskej kancelárie, kde blahonosne účinkoval do roku 1905, kedy aj vymenovaný bol za farára nitriansko-dolnomestského, za okresného dekana a radcu sv. stolice.

Chýry z biskupstva košického. Osvietený pán biskup dr. August *Fischer-Colbrie* na uprázdnenú faru Gálszécs vymenoval Ondreja Szikovszky, titulárneho kaplána pápežského a farára obce Töltszék, patróna tejto prítomne uprázdnenej fary požiadal osvietený pán biskup o udelenie praesenty pre nového farára. — Košický ženský patronáž 28. júna vydržiava shromaždenie kongregácie marianskej, z ktorej príležitosti osvietený pán biskup posväti novú zástavu kongregácie. Skutočný vnútorný tajný radca, predseda kráľ. tabule a katolíckeho autonómneho krúhu dr. Eugen Bercelly odobiera sa na zaslúžený odpočinok, z ktorej príležitosti údovia kráľ. tabule a kráľ. súdu odobrali sa od neho sodpovednú slávnosťou. Kresťanskí socialisti v miestnosťach spolku katolíckych tovaryšov vydržiavali shromaždenie s veľavážnou prednáškou. — Žiaci tunajšieho katolíckeho gymnázia kráľovského 8. júna usporiadali výlet do Kassahámor, kde ich odprevádzali professor dr. Patrik Stuhlmann a Viktor Halmos a kde obozrely si tamojšie bane. — *Kassaujfalu*: Tunajší spolok sv. Ružena zaopatril si peknú zástavu, ktorú slávnostne posvätil miestny farár Štefan Bodnár a z tejto príležitosti v sprievode peknej reči do lóna katolíckej cirkvi prijal Annu Kocsisesák, ktorá zrekla sa luteránskeho bludu. — *Nagybadna*: Mesto Košice ako patron, minulý týždeň voľbou zaplnilo tunajšiu uprázdnenú faru. Viktor Szalai kaplán obce Abos dostal 32 hlasov a Imrich Varga kaplán z Košíc 28 hlasov. Za farára teda vyvolený je: Viktor Szalai. — *Krupa*: Alexander Gerenday farár obce Felsővadász, v spomenutej filialke jeho Krupa, minule posvätil harmonium, zaopatrené obetivosťou tamojších a amerických veriáči. Harmonium toto stojí v tamojšej škole, kde následkom nedostatku kostola, pre chudobný ľud riadne odbavujú sa služby Božie.

Chýry zo Šáriša. *Prešov*: Jozef Tahy, podžupan stolice šárišskej tieto dni odbavoval 15-ročné jubileum jeho účinkovania, ako podžupan. Mnohí priatelia a známi z tejto príležitosti oslavovali jubilanta. Dr. Marek Febstein, hlavný lekár stoličný, po vybavenej 17-ročnej službe stoličnej, vyznačený je krížom radu Franca Jozefa. — Neopaterná žena menom Dubina šla do roboty a 2 a polročného chlapca samotného nechala doma. Chlapec našiel v izbe zápalky (švibalky), hral sa s nimi, tie sa ale zažaly a ubohý chlapec zhorel. Teda pozor na deti! — Pavel Petrásevich professor gr. kat. pripravovne učiteľskej, divadelného predstavenia, ktoré zariadili žiaci jeho ústavu, čistý obnos 120 korún daroval stoličnému patronážu. — *Prešovská* policaj 10 košov nezralých čerešien hodila do potoka Tarca. — *Alsósebes*: Veľký odpust odbavaný bol tu 16. júna ku

pocte najsladšieho Srdeca Pána Ježiša. Ku sv. sviatostiam pristúpili početní veriáci. Podobný odpust odbavovaný bol i v obci Sztankahermány, kde Ján Urbancz kaplán obce Nyársardó držal slovenskú kázeň. — *Berzevice a Kapi*: Okresní učitelia minulý týždeň vydržiavali tu ročné shromaždenie, v ktorom Achill Baán pravotár košického biskupstva, Katolíckej Ludovej Jednoty a katolíckeho patronážu, držal veľavýznamnú prednášku, po ktorej do patronážskeho spolku dali sa zapísať všetci prítomní učitelia. — *Szinye*: Súbeh na tunajšiu organistko-učiteľskú stanicu, vypísaný je do 23. júna.

Chýry zo Spiša. V Novej Vsi 24. mája utvoril sa rybársky spolok hornohernádskej doliny. Spolok má za cieľ od Matejovca začnúť v Hernáde až ku jeho žriedlu a v potokoch do neho tekajúcich napomáhať pestovanie rýb. — V Kotterbachu za okresného notára jednohlasne vyvolili veľkoslavkovského podnotára Franca Janosiaka. Do mesta Gölnicbánya náš nadžupan za mestského kapitána vymenoval dra Emila Bárczyho, kapitána vlašského a do Vlach Imricha Ranezayho, bývalého zandárskeho dôstojníka, Felkánsky notár Bartolomej Wesszter následkom porazenia náhle zomrel v Budapešti, kde odcestoval na notársky kongress. — V Poráči zabili mládenci hospodára Ondreja Macalu. — Žiaci kapitulskej r. k. učiteľskej pripravovne na trojdňovom vedeckom výlete boli v Budapešti. — Levočský professor Ján Weinhard, ktorý si nedávno s flobertkou do hlavy strelil, 7. júna zomrel v Budapešti. — V Starých Smokovciach 29. júna má byť výstava na víno aj na šampaňské. Podobná výstava zariadí sa i v Poprade. — Franc Jendruščík, gazdovský správca spišského semenišťa svoje prezvisko premenil si dal na «Irányi». — Na poprádskej železničnej stanici železničný zamestnanec Ludvik Lukáč náhodou prišiel pod jeden železničný voz, ktorý odrezal mu spodnú časť jednej nohy a z jednej ruky dva prsty. — V Novej Vsi železnica zagniavila jedno cigánske dieťa. — Vo Felkej traja teplickí cigáni v jednej kréme ukradli 80 korún. Cigánov hneď chytili a aj peniaze našli, ktoré boli zakopané na jednej roli. — Spišsko-sobotská Katolícka Ludová Banka 25. júna vydržiava utvorenú valné shromaždenie. — V Starej Lubovni rímsko-kat. Učiteľský Spolok lubovenského okolia, ku ktorému patria i magurskí učitelia, 17. júna vydržiaval svoje riadne zasadnutie. — V podhradskom okrese vojenská kommissia 300 koní uznala za súcich k vojenskej službe. V Magure 8. a 9. júna bola opravdivá kánikula, teplomer ukázal na sluku 41 stupňov dľa Celsiusa. 10. júna napadlo 60 millimetrov dážďa.

Prvá ženská — vyslancom v Česku. V Mladej Boleslave 13. júna previedla sa užšia voľba o mandát na zemský snem kráľovstva českého. Spisovateľka Vykunetická väčšinou 475 hlasov zvolená bola za vyslanca okresu. Ona je prvá ženská, ktorá v Rakúsku bola zvolená za vyslanca. Odhodlaná je, že bude žiadať rozhodnutie ríšskej súdnej stolice a odvoláva sa

na to, že v zákone o voľbách zemského snemu niet ustanovenia, dľa ktorého ženská nesmie byť vyslancom.

Smrť kozáckeho kapitána. V Jekaterinoslave kozácky kapitán Itus svoju stotinu kozákov postavil do radu a rozkázal kozákovi, aby spievali pohravnú pieseň. Vojací poslúchli a kapitán vytiahol revolver a zastrelil sa.

Starý hrob. V Budapešti na Viedeňskej ceste na pozemku č. 100. kopú jarky pre fundamenty jednej klobučnickej fabriky. V sobotu na poludnie počas kopania robotníci našli jeden starý hrob, v ktorom bola kostra jednej Rimanky. Pri kostre v jednej krabici boli zlaté a strieborné ihly do vlasov a drahými kameňami ozdobené náušnice. Nález odovzdali Krajin-skému Museumu.

Do povetria vyhodený vojenský magazín puškového prachu. Pri Bécsujhelyu na wöllersdofskom poli v jednom vojenskom magazíne 200.000 kilogramov pušného prachu celú pracháreň vyhodilo do povetria. Osem vojakov prišlo o život. Výbuch bol tak silný, že v Šoprone otriasly sa domy. Výbuch bolo počuť aj vo Viedni.

Veľký oheň. V gemerskej obci Kopárhely zúrili veľký oheň. Zhorelo 48 domov. Medzi hasením utrpeli viacerí ťažké popáleniny.

HOSPODÁRSTVO.

Naši gazdovia a počasie.

Neraz pozrú v takýto čas naši gazdovia na nebo. Odtiaľ chcú vyčítať, že ozaj čo skrýva pre nich budúcnosť. Či nepride búrka, ľadovec, alebo či v noci nenastanú mrazy a či nevyjdú na zmar všetky ich ročné nádeje?

Lenže toto veru z neba vyčítať nemožno. Veda počasia, takzvaná meteorológia, s ktorou sa len asi od 40—50 rokov začali zaoberať, táto veda nám však na istý čas vopred vie predpovedať, že aké bude počasie, a tohoto predpovedania smelo sa môžeme pridržať. Týmto úradným predpovedaniami počasia o veľa viac môžeme dôverovať, ako tým, ktoré udajne už týždňami mesiacami, ba aj rokami vopred vedia predpovedať, že jaké počasie bude vtedy a vtedy. Pri čítaní takýchto predpovedaní počasia myslíme len na to staré dobré slovenské porekadlo, že «aj slepá kura najde niekedy zrnko».

Krajinický meteorologický ústav na území našej vlasti postavil blízko 300 staníc pre pozorovanie počasia. Tieto stanice každé ráno, na poludnie a večer poznávajú, že aké bolo počasie a výsledok svojich pozorovaní každé ráno odtelegrafujú ústrednému meteorologickému ústavu, ktorý z týchto výsledkov a zo správ ktoré dostane z cudzozemska uzatvárajúc, je vstave predpovedať, že za najbližších 24 hodín alebo v najbližšie dni jaké počasie možno očakávať na jednotlivých stranách krajiny.

Tieto prognostiky, predpovedania každý deň predpoludním odtelegrafujú všetkým poštám v krajine, kde si ich na jednej čiernej tabule bársko môže prečítať.

Jestli by sa našla taká pošta, kde toto nezvykli vyvesiť, tak si to žiadajme cestou obecného predstavenstva, bo nám to pri poľných prácach len k dobrému môže poslúžiť, keď zo spoľahlivého prameňa budeme vedieť, že jaké počasie môžeme očakávať v najbližšej budúcnosti.

DOPISY.

Z Nitrianska.

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Ctihodný Pán Redaktor!

Ráďte prosím uverejniť tento dopis v našom mištom «Kresťane», nech on slúži za dôkaz, že nad udalosťami, ktoré dialy sa v našom krajiniskom dome, aj Slováci sa horšia.

Medzi nitrianskymi mungovskými poslancami nachodí sa jedon, ktorý pred kalvínom Tiszom zadovážil si najväčšie zásluhy, bo tento ablegát značil mena tých poslancov, ktorých Tisza vyhodil dal zo snemovne. O tomto poslancovi, ktorý je aj snemovým zápisníkom, strašné veci písal denník «Pešti Hirrap». Jestli je to všetko pravda — a musí to byť pravda, bo spomenuté noviny na svedkov sa odvolávajú — tak haňbiť sa môže ten nitriansky okres, ktorý ten poslanec zastupuje. Tento pán popáchal také prečiny a trestné kúsky, pre ktoré ja alebo ku mne podobný občan v žalári by sedel, on však je výtečný vlastenec a úd nektorých pánskych kassínov. Hja, takým pánom, aký je aj ten spomenutý poslanec, všetko je dovolené. Ich osobe neškodí, keď klamú, šudia, defraudujú, zamieňajú falošné zmenky, iných o peniaze oberú a deň po deň konajú nečestnosti. Zato oni sú vlastenci a oni bránia slobodu a práva krajiny.

Ja bych si prial, aby voličia toho biľagovaného nitrianskeho poslanca prečítali si jeho životopis v spomenutom denníku uverejnený, aspoň by vedeli, akú fialku poslali oni do krajiniského domu. Povedať môžem že by horeli od haňby a pýtali by sa: «Ako môže táto do žalára súci človek náš okres zastupovať? Ako ho možu páni medzi sebou trpeť? Haňba nám!»

Veru haňba, krajanania. Nehaňbite sa však za vášho poslanca. Neni on jediný, ktorý vyniká s takými čnosťami. Väčšina mungov brodí v takej špine, v akej sa váš vlastenecký poslanec topí. Sú to zo záložnic a zo súdobných sieň vymenení bedári, ktorí odhodľajú sa na bársaké prečiny.

Nitran.

Richvald, Krištályfalu (Spiš.)

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Velactený Pán Redaktor.

Ráďte prosím tieto riadky uverejniť v našom «Kresťane».

Prevelební otcovia lazaristi Jozef Báthora a Jozef Danielik v turečský týždeň vydržovali u nás veľmi vydatné sv. missie. Farníci, vyjmúc jedného, ktorý ustami vie hýbať a dobrý katolik je pri farských stoloch, všetci vzali účasť na sv. missiach, prišli ale k nám v ten milostný čas ľudia až z jedenástych dedín. Veľmi dojemná bola záverečná procesia tých preradosných a utešených, šťastných dní, ktorá s prevelebnou Sviatosťou Oltárnou tiahla cez dedinu; na čele slávnostného pochodu išlo 400 mužov v krásnych radoch po štvoro. Počas sv. missii vyspovedalo sa u horlivých a neunavnených pánov misiónárov 1100 ľudí a sv. prijímaní bolo 1600; zo starovevskej inteligencie tiež pristúpili viacerí príkladne k sv. Sviatosťam. Pod ducha obnovujúcim dojmom sv. missii, založený bol u nás spolok kresťanskej strízelivosti, ktorý ešte nebol sriadený, doteraz dalo sa zapísať 55 veriacich. Ufam, že všetkých údobude najmenej 200. Prvé sv. missie boli u nás pod vedením dvoch otcov jezuitov roku 1905. Vrácne ďakujeme milostivému Pánu Bohu, že nás behom krátkeho času už po druhý raz učinil účastnými takých mimoriadnych svojich veľkých milostí, akých sa mnohým ľuďom v živote ani raz nedostane.

Počas sv. missii vo štvrtok držali u nás kňazi starovevskeho dekanátskeho okresu svoje jarné zasadnutie, Hlavným predmetom zasadnutia bola prednáška o spôsobe vyžitia kňaza v terajších drahých časoch ohľadom na magurské pomery. Reč bola i o protilehovom pohybe. Prítomní duchovní konečne obetovali na pomník Zichyho. Predpoludním bola spoločná poklona prevelebnej Sviatosti Oltárnej, večer zase prítomní boli všetci na dojemnej, veľmi krásnej pobožnosti sv. missii, zariadenej k úcte a poklone najsvätejšej Sviatosti. Jasenné zasadnutie bude v Relove. Vypracovať sa má úloha o spôsobe a povinnosti podporovania vonkajších missii zo stránky svetského kňazstva.

Bohupovdačný.

Z Liptova.

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Velactený Pán Reuaktor!

Ráďte prosím tieto riadky uverejniť v našom mi-
lom «Kresťane».

Pri snemových škandáloch, ktoré vyvolaly pohoršenie každého statočného občana, vyznačil sa i poslanec okresu ružomerského: Jozef Angyal. Jeho predkovia nenazývali sa takto, ani on sa nenarodil Angyalom, bo jeho rodinné meno je *Chriaštel*, nuž ale vlastenectvo pána Angyala neznieslo tú hanu, aby aj on nosil priezvisko jeho slávnej rodiny a za korunku kú-

pil si magyarské meno. Takto ostal Chriaštel Angyalom.

Tentoto pán vždy vynikal s príkladným vlastenectvom, s čím nadobudnul si ohromné zásluhy.

Počas koalície pán Angyal bol malicherným človečekom. Nikto si ho nevšimnul ani v Ružomberku ani na stoličnom dome, kde kossuthista Móric Palugyay zaujal fõišpánske kreslo.

Keď nastala mungovská éra, prvý bol pán Angyal ktorý svoju službu ponúknul Khuenovi a aj hneď vychooil si ružomerský mandát. No málo ktorý mungo je tak šťastlivý, čo sa klučkovania týka, ako Angyal. Zná cestu, ktoré sú posypané zlatom. Mal veľkú pensiu, keď sa hlásil o ružomerský mandát. S týmito si cheel zväčšiť dôchodok. Angyal ani s tým sa neuspokojil, lež u Khuena vychodil si snemové «háznagystvo». Predtým «háznagy» bral 2400 korún platu. Bezúhonný Angyal dal si plat povýšiť na 6000 korún, odvolávajúc sa na jeho ohromné vlastenecké zásluhy. A aby dokázal, že hoden je povýšeného platu a tohoto vyznačenia aby jeho meno (nie rodinné Chriaštel) zväčnené bolo v dejinách Uhorska, on ukazoval prstom na tých opozičných poslancov, ktorých policajný kommissar Pavlík s jeho pacholci na rozkaz Tiszov zo snemovne vyviedol. Tu sa núkala Angyalovi príležitosť vyvršiť sa na bývalom liptovskom fõišpánovi: Móricovi Palugyaymu prítomne to poslancovi strany neodvislej. S radosťou ukazoval policajtom, kde majú hľadať Palugyayho a ako majú s nim zachodiť. Lež aj Palugyay cítil, že tu je čas, aby ukázal Angyalovi svoje opovrzenie, oplul ho a zahrešil mu tak po husársky. To však nechytí sa tak veľkého vlastenca, aký je Jozef Angyal, jehož životopis opisaly v krátkosti jedny budapeštianske noviny. To písmenko však nedá si za rám Angyal (Chriaštel).

Lipták.

Odkazy redakcie.

J. G. U. Dostali sme a vďačne upotrebíme.

J. J. P. Jestli vám čas dovoli, rozpomeňte sa na nás.

S. H. K. N. M. Veru ste sa vyznačil, že už vy vstúpil ste medzi mungov.

Verte

že slanovinový lieh sily

kráľom je slanovinových liehov!

za 6 korún franko posiela 3 veľké alebo 6 stredných flášiek

„KOSMOS“-LABORATORIUM, Győr, Baross-ut.

Zadovažujte predplatiteľov pre «Kresťana!»

PŠ

Pr

Ra

«

Ja

Ov

«

Ku

Ko

Da

A vo

vonná-

szán

)

154

152

122

718

4102

156

6502

102

506

1402

104

158

708

712

184

4104

114

160

162

6504

1360

7300

118

164

714

1404

188

4106

166

4140

188

4108

106

504

128

170

4110

108

120

704

722

6506

1720

140

174

716

1) Vas

és ün

1) Min

Obchodná týždenná zpráva.

V Budapešti, 18. júna.

Úradne značené ceny za 100 kilogrammov.

Pšenica tiská, nová	kor. 23.80—24.50
» stolnobelohradská, nová	» 23.70—24.30
» peštianska, nová	» 23.70—24.30
» banátska, nová	» 23.70—24.30
Proso	»
Raž prvotriedna	» 21.25—21.45
» druhotriedna	» 21.05—21.25
Jačmeň nový, prvotriedny	kor. 20.40—21.00
Ovos prvotriedny	» 19.40—19.80
» druhotriedny	» 19.00—19.20
Kukurica	» 18.30—18.60
Konopné sáme	» 29.50—31.00
Datelinové sáme, červená datelina	kor. 200.00—210.00
» lucerna	» 110.00—136.00

Múka pšeničná:

č.	0	1	2	3	4	5	6
K.	17.80	17.50	17.20	16.80	16.60	16.40	16.20
č.		7	7½	8			
K.		15.80	15.00	10.40			

Za 50 kilogrammov i s vrecom

Strova:

Otruby drobné	kor. 15.60—15.80
» hrubé	» 15.70—15.90
Fazula veľká biela	» 28.00—30.00
Fazula strakavá	» 23.00—24.50
Zemiaky (hornouhorské) biele	»
» ružové	»
» žlté	»
Hrach lupaný	» 29.00—56.00
Hrach nelupaný, čistý	» 30.00—32.00
Šošovica čistá	» 40.00—63.00
Rasca (kmin)	» 81.00—81.00

Koloniálny tovar:

Petrolej fúmantný, krištálový	kor. 48.00—48.00
» White-Star (***)	» 43.00—43.00
Cukor v klobúkoch	» 96.50—97.00
» kockový	» 98.50—99.00
Spiritus denaturalisovaný, ku priemyselným účelom jeden barill	» 64.50—65.00

Mäsité články:

Sviňská masť budapeštianska	kor. 153.00—154.00
Slanina mestská 4-kusová	» 130.00—131.00
» 3-kusová	» 135.00—136.00

A vonatok indúlása Budapest ny. p.-udvarról.

Érvényes 1912. május hó 1-től.

A vonatok érkezése Budapest ny. p.-udvarra.

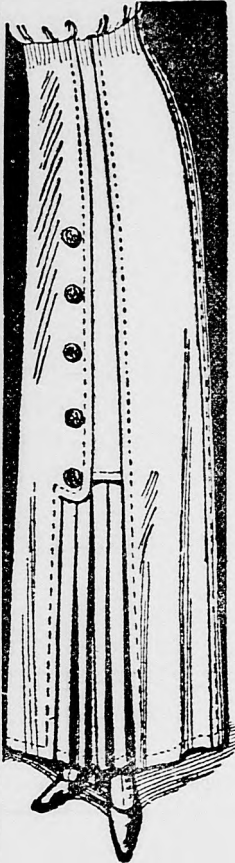
A vonatok indúlása Budapest ny. p.-udvarról.				A vonatok érkezése Budapest ny. p.-udvarra.					
vonat-szám	óra	perc	vonat-nemő	hová	vonat-szám	óra	perc	vonat-nemő	honnan
Délelőtt				Délelőtt					
154	5 05		sz. v.	Vác	173 ³⁾	4 00		sz. v.	Rákospalota-Ujpest
152	5 15		»	Rákospalota-Ujpest	713	4 05		»	Temesvár-J., Szeged
122	5 25		»	Ersekújvár	139	4 10		»	Nagyvaros
718	5 40		»	Szeged, Szolnok	4113	5 05		»	Esztergom
4102	6 00		»	Esztergom	175	5 15		»	Rákospalota-Ujpest
156	6 20		»	Rákospalota-Ujpest	121	5 45		»	Ersekújvár
6502	6 35		»	Lajosmizse, Kecskem.	115	5 55		»	Wien, Berlin
102	6 50		k. ost. ex. v.	Wien, Páris, Ostende	1403	6 20		gy. v.	Berlin, Zsolna
506	7 00		gy. v.	Szeged, Stanisla	177	6 30		sz. v.	Rákospalota-Ujpest
1402	7 05		»	Zsolna, Berlin	707	6 35		gy. v.	Orsova, Bázias
104	7 55		»	Nagyszombat, Wien	105	6 40		»	Wien
158	8 00		sz. v.	Dunakeszi-Alag	107	7 10		»	Wien
708	8 10		gy. v.	Orsova, Bázias	711	7 45		sz. v.	Bázias, Temesvár
712	8 40		sz. v.	Temesvár, Karánseb.	179	8 00		»	Rákospalota-Ujpest
134	8 45		»	Nagyvaros	141 ³⁾	8 10		»	Nagyvaros
4104	9 05		»	Esztergom	4117 ⁴⁾	8 15		»	Piliscsaba
114	9 15		»	Wien, Berlin	143	8 20		»	Nagyvaros
160	9 40		»	Rákospalota-Ujpest	131	8 55		»	Pátkány-Nána
162	11 00		»	Rákospalota-Ujpest	109	9 05		gy. v.	Wien
6504	11 10		»	Lajosmizse, Kecskem.	729 ⁴⁾	9 20		sz. v.	Cegléd
136 ³⁾	11 35		»	Nagyvaros	4119 ³⁾	9 25		»	Piliscsaba
730 ³⁾	11 55		»	Cegléd	6505	9 30		»	Kecskem., Lajosmizse
118	12 00		»	Wien	181	9 35		»	Dunakeszi-Alag
Délután				Délután					
164	12 05		»	Rákospalota-Ujpest	1405	9 45		gy. v.	Berlin, Zsolna
714	12 10		»	Szeged	505	9 55		»	Szeged
1404	12 20		gy. v.	Zsolna, Berlin	4115	10 00		sz. v.	Kolozsvár, Stanisla
188	12 25		sz. v.	Nagyvaros	183 ³⁾	10 15		»	Vác
4106	12 30		»	Esztergom	145	10 25		»	Nagyvaros
166	1 00		»	Rákospalota-Ujpest	6513	10 30		»	Ocsa
4107	1 05		tsz.	Piliscsaba	117	10 35		»	Wien
188	1 30		sz. v.	Dunakeszi-Alag	717	11 00		»	Temesvár, Bázias
4108	1 50		»	Esztergom	101	11 05		k. ost.	London, Ostende,
106	2 00		gy. v.	Wien, Páris	185	11 25		sz. v.	Páris, Wien
504	2 05		»	Szatmar-Németi, Brassó	123	11 50		»	Dunakeszi-Alag
128	2 10		sz. v.	Pátkány-Nána				»	Ersekújvár
170	2 15		»	Rákospalota-Ujpest	A vonatok érkezése Buda-Császár-fürdőbe.				
4110	2 20		»	Esztergom	4001	5 30		sz. v.	Dorog
108	2 30		gy. v.	Wien	4005	7 16		»	Esztergom
120	2 35		sz. v.	Galánta	4007	8 20		»	Esztergom
704	2 40		gy. v.	Bukarest, Bázias	4009	10 04		»	Esztergom
722	2 45		sz. v.	Cegléd	4011	2 10		»	Esztergom
6506	2 50		»	Lajosmizse, Kecskem.	4013	5 20		»	Esztergom
172 ³⁾	3 10		»	Rákospalota-Ujpest	4017	8 21		»	Piliscsaba
140	3 55		»	Szob	4019 ³⁾	9 31		»	Piliscsaba
174	4 10		»	Rákospalota-Ujpest	4015	10 07		»	Esztergom
716	4 30		»	Szeged					

1) Vasár- és ünnepnapokon május 16-ig. 2) Csak vasár- és ünnepnapokon. 3) Vasár- és ünnepnap előtti hétköz. 4) Vasár- és ünnepnapokon máj. 16-tól szept. 15-ig. 5) Minden kedd, csüt., pént. és vasárnap. 6) Minden hétfőn, szerdán és szombaton.

1) Erkezik minden kedden, szerdán, pénteken és vasárnap. 2) Erkezik minden hétfőn, csütörtökön és szombaton. 3) Vasár- és ünnepnapokon május 16-tól. 4) Vasár- és ünnepnapokon. 5) Vasár- és ünnepnapokon május 16-tól bezárólag szept. 15-ig.

Viedeňská Schossenfabrika

každému zavdáva príležitosť, ku šataniu sa dľa najposlednejšej módy a preto v príhodnom čase do obchodu pušťa sodpovedné fazóny za mimoriadne lacné ceny.

Paríž 5 korún.

Veľmi obľúbené skladané sukne, zvlášte vyšudaný Paríž fazon znovu veľmi prišli do módy a pri objednaní zasielame ich vyhotovené presne dľa miery.

Z fajbovej ľahkej brnenskej látky, sivé, drapp, olivové, vrázkované alebo kropené 5.— kor.

Výlučne čiernej barvy atlas, kamgarn --- 6.— kor.

Z čierneho, tmavosvetlého a sivého lüsteru --- 7.— kor.

Šláger saisonu : z bieleho a ecru plátna dobrej jakosti 7 kor.

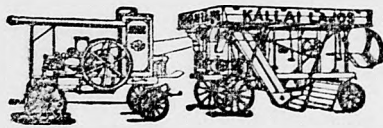
Z bieleho prima plátna vo farbách surového hodbábu 10 K.

Objednaná z vidieku vybavujú sa zvláštnou pozornosťou. Aby sme všetkým žiadostiam objednávateľov náležite sodpovedať mohli, prosíme o udanie mena, ceny fazónu, a farby, ako aj šírky šlusu a drieku zarovnak aj dĺžky sukne z predku, z boku a od zadku. — Každé objednanie vybavuje sa s poštovou dobierkou

„ZUR SCHOSSENFABRIK“

Wien, VI., Mariahilferstrasse 51.

V svätodušné sviatky vydaný módný list náš, s obsahom vyobrazenia najnovších módných dōrobov sukien a kostýmov na žadosť každému posielame franko a zdarma.

Známo je vôbec,

že len

LUDVIKA KÁLLAI-ho

motorfabrika

Budapest, VI., Gyár-utca 28,

pri úplnej záruke lífruje najchýrnejšie motormlátiace stroje. Po celej krajine pochvalne známých najlepších a najjednoduchších, pôvodných Ludvika Kállai motorov prosíme žiadať obrázkový cenník.

Upozornenie! Ludvika Kállai-ho vychýrenú motorovú fabriku netreba zameniť s druhými firmami pod menom Kállai.

Lacné česke perie!

5 kilo nové tmavé driapané 9.80 K, lepšie 12 korún, Biele mäkké, jak páper 18 K, 24 K Biele ako sna mäkké jak páper, drapané 30, 36, 42 K. — **Hotové postele.** Z červeného cínovatu 1 dobre naplnená perina, alebo 1 zpodná perina 100 cm. dlhá 116 cm. široká K 10.—, 12.—, 15.—, 18.—, 2 metre dlhá, 140 cm., široká K 18.—, 15.—, 18.—, 21.—, Poduška 80 cm. dlhá 58 cm. široká K 3.—, 3.50, 4.—, 99 cm. dlhá, 70 cm. široká K 4.50, a 5.50. Krom toho šotovujeme vo veľkosti dľa vôle. Trojdilovú srstennú matrac na jednu postel K 27.— lepšej jakovosti K 38. Zasielky vyše 10 korún franko s poštovou dobierkou. Výmena a navrátenie dovoluje sa pri náhrade porta Benedikt Sachsel Lobes 135 pri Pilsen (Čechy).

Hodiny

presne regulované a repasované s 3 ročnou zárukou na písme za veľmi lacné ceny rozposiela

Prvá dielňa na hodiny
Hanns Konrad
Brüx č. 2853 (Böhmen).

Niklové váčkové hodinky K 4.—. Lepšie K 5.—. Ocelové hodinky 6.—. Niklove budičky K 2.90. Sezarwald hodiny K 2.50. Hodiny s kukučkou K 6.80. Pendlové hodiny K 8.50. Najbohatší výber. — Hlavný cenník na žadosť zdarma a franko.

Najlepší český prameň k objednaní.

Lacné perie na postel!

1 kg. sivé dobre driapané 2 K, lepšie 2 koruny 40 hal.; prima polbiele 2 koruny 80 halierov; biele 4 K, biele páperové 5 K 10 h.; 1 kg veľmi fajne, ako snah biele, drapané 6 K 40 h., 8 K.; 1 kg. papierie, sivé 6 K, 7 K; biele fajnové 10 K; najfajnejšie papierie z prs 12 K. Pri oblednaní 5 kg. franko.

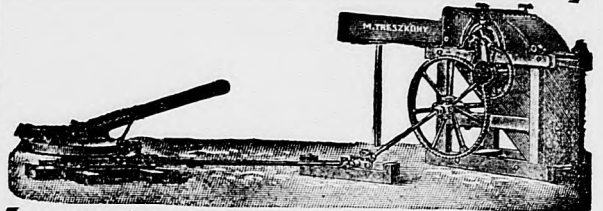
Hotové postele

z hustej tkaniny červeného, modrého, bieleho alebo žltého nankingu, 1 perina. 180 cm. dlhá 120 cm široká s dvomi podhlavkami, každý 80 cm. dlhý, 60 cm široký naplnený novým, sivým, veľmi trvácim mäkkým perím 16 K; polpapierie 20 K; papierie 24 K; jednotlivé periny 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; podhlavky 3 K, 3 K 50 h., 4 K. Periny 200 cm. dlhé 140 cm. široké 12 K, 14.70 K, 17.80 K, 21 K. podhlavky 90 cm. dlhé 70 cm. široké 4.50 K, 5 K, 5.20 K, 5.70 Spodné periny z pevného vrázkovaného grádu 180 cm. dlhé, 116 cm. široké 12.80, 14.80 K. Vývez s postovou dobierkou od 12 K počnúc franko. Výmena alebo návrat dovolené. Za nezopovedné návrat peňazi obšírný cenník zdarma a franko.

S. Benisch v Deschenitz č. 826., (Čechy.)

Pánom roľníkom odporúčam svoje najnovšie hospodárske stroje.

Páni roľníci načo by ste kupovali stroje z ďalekej cudziny z Čiech a Moravy a platili veľké peniaze za dovoznú a pritom neobdržite stroj ani lepší ani lacnejší, ba práve naopak. Stroje dostanete u nižie podpísaného dobre, dokonale silne, trvace a ľahko idúce, pod zárukou. **Teda svoj k svojmu a nie k cudziemu.**

Mlačky. Žentúre. Rajtáre. Sečkovice. Šrotovníky. Triery. Pluhy. Stroje na siatie. Brány. Hraje. Stroje na rezanie kapusty, burgyne, zemiakov a dreva. Mangle. Decimálky. Mačkadlá na syr, hlinu, torievky a slad. Stroje na lámánie stromovej kôry a lúpanie kukurice atď.

Obrázkové cenníky na žadosť zašlem zdarma a franko.

Michal Treskoň,
strojník a majiteľ dielne na hospodárske stroje
V BYTČI (Nagybicsce).

Súbežný budiček

Hodiny dľa amerického systému, idú v každom položení, drej jakosti strojročnou zárukou na písme za dobrú chodbu. K 2.90 3 kusy K 8.— s osvetleným číselníkom v noci, kus po K 3.30, 3 kusy 9 K. Riziko vytvorené! Výmena povolená alebo návrat peňazi. Zasiela s poštovou dobierkou alebo pri voprednom zaplatení obnosu prvá dielňa hodín

HANNS KONRAD
cis. a kráľ dvorný zásielca
Brüx 2828. (Čechy).

Hlavný cenník so 4000 vyobrazeniami na žadosť posielam každému zdarma a franko.

Bednári a tesáči sudoviny dostanete štátu robotu pocely rok — plat a blízke sa dozviete u Bares Feremb, Kulhány puszta Kis Vendég, Nyitram.

Znížené ceny!!

Šatky na hlavu v najlepších módných farbách K 4. Veľké košele pre mužských K 1.30. Svetlé košele pre šlosiarov K 1.50. Svetlé obleky pre šlosiarov K 3.20. Košele ku športu s váčkami a peknou kvastnou K 1.40. Biele pevné košele pre ženské K 1.—. Veľké spodné nohavice, biele, svetle alebo štrafkovaná 80 halierov. Zasterky pre deti 50 hal. veľké zasterky pre ženské 80 hal. Dobré špatazverty, tucet 82 hal. Pevné šuorky na strevie tucet 14 hal. Čipky 50 mtr. po K 1.—. Vesty pre mužských, plátene, sivé so zeleným vrubom kus po K 3.60. Uteráky tucet K 2.90

ADOLF ZUCKER PILSEN 39.

Zasielky s poštovou dobierkou. Za neprihodný tovar návrat peňazi. Cenníky na žadosť zdarma a franko.